

KVARTALNI IZVJEŠTAJ O DRŽAVNOM I JAVNOM DUGU

IZVJEŠTAJ NA DAN 30.06.2025. GODINE

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA
Direktorat za javni dug

Kreditni rejting Crne Gore: Ba3 (stabilni izgledi) Moody's
B+ (stabilni izgledi) S&P

Stanje državnog i javnog duga na dan 30.06.2025. godine

- Ukupan državni dug na dan 30.06.2025. godine, iznosio je 4.759,83 mil. €, ili 60,11% BDP-a. Uzimajući u obzir depozite, ukupan neto državni dug na dan 30.06.2025. godine iznosio je 4.192,07 mil. € ili 52,94% BDP-a.
- Depoziti na dan 30.06.2025. godine iznosili su 567,76 mil. €, uključujući 38.447 unci zlata (čija je vrijednost na dan 30.06.2025. godine iznosila 108,08 mil. €) ili 7,17% BDP-a.
- Ukupan javni dug Crne Gore, na dan 30.06.2025. godine, iznosio je 4.815,68 mil. €, odnosno 60,82% BDP-a. Uzimajući u obzir depozite Ministarstva finansija (uključujući i 38.477 unci zlata) neto javni dug Crne Gore, na dan 30.06.2025. godine, iznosio je 4.247,93 mil. €, odnosno 53,65% BDP-a.

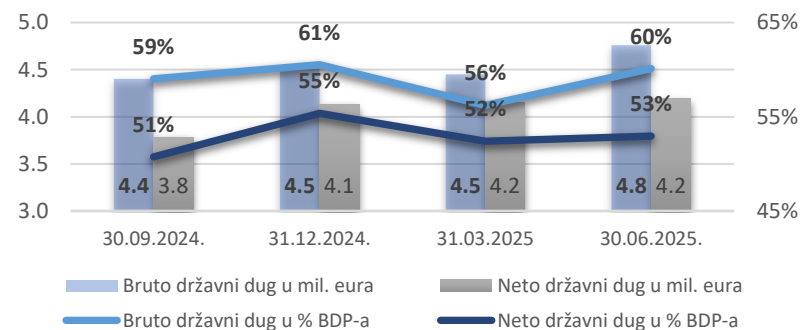
Spoljni dug na dan 30.06.2025. godine

- Ukupan spoljni dug Crne Gore, na dan 30.06.2025. godine, iznosio je 4.459,06 mil. €, odnosno 56,31% BDP-a, što je za 329,31 mil. € više u odnosu na 31.03.2025. godine.
- Povećanje spoljnog duga, tokom II kvartala 2025. godine predstavlja neto efekat novih zaduživanja putem obveznica emitovanih na inostranom tržištu u iznosu od 850,00 mil. € i povlačenja iz zaključenih kreditnih aranžmana, sa jedne strane, i redovne otplate duga s druge strane.
- U strukturi spoljnog duga najveće učešće imaju obveznice emitovane na inostranom tržištu u prethodnom periodu.

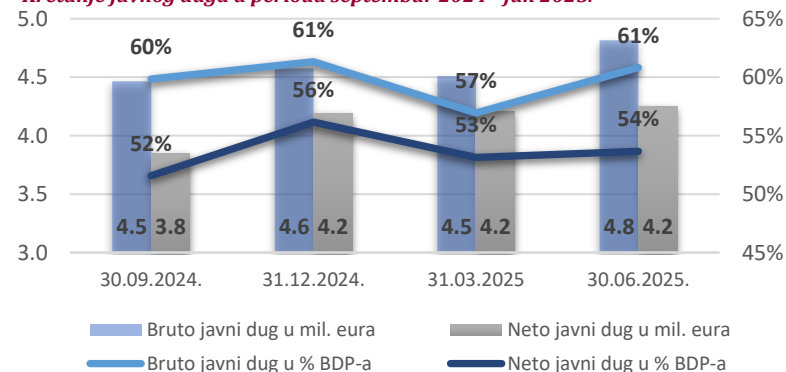
Unutrašnji dug na dan 30.06.2025. godine

- Ukupan unutrašnji dug Crne Gore, na dan 30.06.2025. godine, iznosio je 300,77 mil. €, odnosno 3,80% BDP-a, što je za 20,29 mil. € manje u odnosu na 31.03.2025. godine, u najvećoj mjeri usled redovne otplate duga.
- U strukturi unutrašnjeg duga najveće učešće imaju krediti kod poslovnih banaka.

Kretanje državnog duga u periodu septembar 2024 - jun 2025.

Kretanje javnog duga u periodu septembar 2024 - jun 2025.

Realizacija zaduživanja tokom II kvartala 2025. godine

- Ukupno zaduženje tokom tokom II kvartala 2025. godine iznosilo je 911,71 miliona eura, od čega se na nova zaduživanja realizovana tokom ovog kvartala odnosi 868,62 mil. €, dok se na povlačenja iz ranije zaključenih kreditnih aranžmana odnosi 43,09 mil. €.
- Tokom II kvartala 2025. godine realizovana su sledeća zaduženja:
 - ✓ Emisija obveznica na inostranom tržištu u iznosu od 850,00 miliona eura, realizovana početkom aprila 2025. godine, na period od 7 godina i uz kamatnu stopu od 4,875%. Iznos emisije je u cjelosti povučen.
 - ✓ Kreditni aranžman za sprovođenje podrške Evropske unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za reforme i rast u iznosu od 273,44 mil. €, od kojih je u II kvartalu povučeno 12,49 mil. €;
 - ✓ Kreditni aranžman sa CKB bankom za nabavku vojnih logističkih vozila u iznosu od 20,00 mil. €, od čega je u II kvartalu povučeno 6,13 mil. €;
 - ✓ Kreditni aranžman sa Evropskom investicionom bankom za Projekat reforme obrazovanja, u iznosu od 18,00 mil. €, iz kojeg tokom II kvartala nije bilo povlačenja.

Dug lokalne samouprave na dan 30.06.2025. godine

- Prema podacima dostavljenim od strane jedinica lokalne samouprave, dug lokalne samouprave na dan 30.06.2025. godine iznosio je 55,86 mil. €, ili 0,71% BDP-a.

Pregled kretanja duga u periodu septembar 2024 - jun 2025. godine

NAZIV ZADUŽENJA/KREDITORA	BDP u mil. EUR 7.918,50					
	30.09.2024.	31.12.2024.	31.03.2025. (1)	30.06.2025. (2)	Promjena (1-2)	Stanje duga na 30.06.2025. u % BDP
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	174,99	253,65	253,37	251,56	-1,82	3,18%
Pariski klub povjerilaca	38,92	39,72	38,57	37,64	-0,93	0,48%
Međunarodna asocijacija za razvoj (IDA)	4,48	3,70	3,62	2,77	-0,86	0,03%
Evropska investiciona banka (EIB)	109,15	105,98	114,85	111,68	-3,17	1,41%
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	66,48	64,48	66,34	65,42	-0,93	0,83%
Banka za razvoj Savjeta Evrope (CEB)	68,57	68,03	64,39	63,42	-0,98	0,80%
Evropska komisija	60,00	60,00	60,00	72,49	12,49	0,92%
Njemačka banka za razvoj (KFW)	40,25	39,69	41,71	40,93	-0,79	0,52%
Poljski zajam	1,71	1,36	1,36	1,01	-0,35	0,01%
Francuski kredit - NATIXIS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Kineska Exim Banka	633,58	633,58	603,41	603,41 ¹	0,00	7,62%
Instituto del credito oficial (ICO) - Španski kredit	0,45	0,23	0,23	0,00	-0,23	0,00%
Obveznice emitovane na inostranom tržištu	2.437,76	2.437,76	2.437,76	2.787,76	350,00	35,21%
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede (IFAD)	2,67	2,51	2,51	2,36	-0,16	0,03%
Kanadska agencija za podršku izvozu (EDC)	0,37	0,19	0,19	0,00	-0,19	0,00%
HAPOALIM banka	17,91	14,17	12,69	8,95	-3,73	0,11%
BPI France/Soc.Gen.	0,00	17,90	17,90	47,86	29,97	0,60%
Međunarodni monetarni fond (MMF)	27,49	18,98	9,29	0,00	-9,29	0,00%
DEUTSCHE bank	60,00	60,00	40,00	40,00	0,00	0,51%
Sindicirani zajam – PBG (Policy Based Guarantee)	128,57	104,29	104,29	80,00	-24,29	1,01%
Sindicirani zajam - PBG 2 (Policy Based Guarantee)	172,73	157,27	157,27	141,82	-15,45	1,79%
OPEC Fond (Zajam za razvojne politike)	0,00	50,00	50,00	50,00	0,00	0,63%
Francuska razvojna agencija – AFD (Zajam za razvojne politike)	0,00	50,00	50,00	50,00	0,00	0,63%
UKUPNO SPOLJNI DUG	4.046,07	4.183,48	4.129,75	4.459,06	329,31	56,31%
Stara devizna štednja	10,11	10,01	10,00	10,00	0,00	0,13%
Obaveze po osnovu obeštećenja	75,06	75,91	75,75	75,70	-0,05	0,96%
Kredit kod poslovnih banaka	191,34	165,50	157,39	137,14	-20,25	1,73%
Zaostale penzije	1,89	1,89	1,89	1,89	0,00	0,02%
Državni zapisi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Obveznice emitovane na domaćem tržištu (GB24 i GB26)	50,00	50,00	50,00	50,00	0,00	0,63%
Pravna lica i privredna društva	28,08	27,99	26,03	26,05	0,02	0,33%
UKUPNO UNUTRAŠNJI DUG	356,48	331,30	321,06	300,77	-20,29	3,80%
BRUTO DRŽAVNI DUG	4.402,55	4.514,77	4.450,80	4.759,83	309,02	60,11%
Lokalna samouprava	61,82	59,06	57,55	55,86	-1,69	0,71%
BRUTO JAVNI DUG	4.464,37	4.573,83	4.508,36	4.815,68	307,33	60,82%
Depoziti	617,94	385,36	300,06	567,76	267,70	7,17%
NETO DRŽAVNI DUG	3.784,61	4.129,42	4.150,75	4.192,07	41,33	52,94%
NETO JAVNI DUG	3.846,43	4.188,48	4.208,30	4.247,93	39,63	53,65%

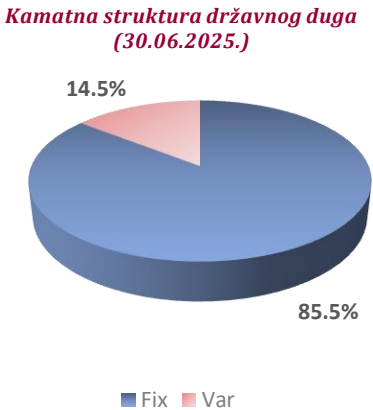
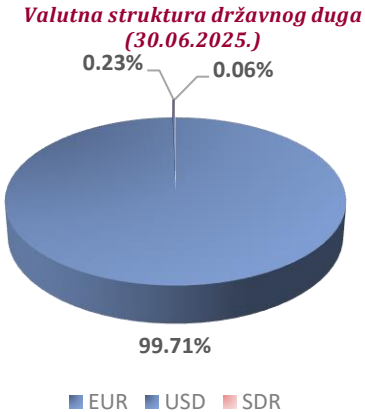
¹Imajući u vidu zaključenu hedžing transakciju, konverzija ukupnog dolarskog iznosa po osnovu kredita za autoput vrši se po ugovorenom kursu od EUR/USD 1,087, pa vrijednost duga u eurima iznosi 603,41 mil. €.

Pregled emitovanih nedospjelih državnih hartija od vrijednosti na inostarnom tržištu

Datum emisije	Ročnost	Datum dospijeca	Iznos emisije	Valuta	Kamatna stopa	Cijena izdanja obveznice
April 2018 ²	7 godina	21.04.2025.	500,00	EUR	3,375%	98,477
Oktober 2019	10 godina	03.10.2029.	500,00	EUR	2,550%	97,846
Decembar 2020	7 godina	16.12.2027.	750,00	EUR	2,875%	99,532
Mart 2024	7 godina	12.03.2031.	750,00 ³	USD	7,25% ⁴	100,00
April 2025	7 godina	01.04.2032.	850,00	EUR	4,875%	98,560

Struktura državnog duga

- U strukturi državnog duga u pogledu učešća spoljnog i unutrašnjeg duga, spoljni dug na dan 30.06.2025. godine dominira sa učešćem od 93,7%, dok se 6,3% državnog duga odnosi na unutrašnji dug. U odnosu na kraj I kvartala 2025. godine ovaj parametar je na približno istom nivou.
- Na dan 30.06.2025. godine svega 0,29% postojećeg državnog duga je izraženo u ne-eurskoj valuti, od čega 0,23% u USD i 0,06% u SDR-u, dok je 99,71% državnog duga izraženo u eurima, što je priližno podacima iz prethodnog kvartala. Povoljna valutna struktura državnog duga je rezultat realizovanih aranžmana unakrsnog valutnog svopa za kreditni aranžman sa kineskom Exim bankom za izgradnju dionice autoputa Bar-Boljare, kao i za dolarsku obveznicu emitovanu 2024. godine.
- U ukupnom državnom dugu preovladava zaduženje sa fiksnom kamatnom stopom sa učešćem od 85,5% i sa toga aspekta portfolio duga je stabilan. Zaduženja sa varijabilnom kamatnom stopom uglavnom su vezana za EURIBOR i čine 14,5% državnog duga.

² Obveznica je dospjela i otplaćena je u aprilu 2025. godine.
³ Imajući u vidu zaključenu hedžing transakciju, konverzija ukupnog dolarskog iznosa po osnovu emitovanih obveznica vrši se po ugovorenom kursu od EUR/USD 1,095 pa vrijednost duga u eurima iznosi 687,76,41 mil. €.
⁴ Imajući u vidu zaključenu hedžing transakciju za dolarsku emisiju obveznica u 2024. godini, izvedena kamatna stopa u eurima iznosi 5,88%.

Otplata duga

U toku II kvartala 2025. godine izvršena je otpлата državnog duga po osnovu glavnice rezidentima i nerezidentima, kao i otplate obaveza iz prethodnog perioda, u ukupnom iznosu od 594,91 mil. €. Od navedenog, izvršena je otpлата glavnice rezidentima u iznosu od 20,25 mil. €. Otplata glavnice nerezidentima iznosila je 574,65 mil. € i odnosi se na otplatu po osnovu obveznica emitovanih na inostranom tržištu i postojećih kreditnih aranžmana.

Otplata kamata, rezidentima i nerezidentima, iznosila je 49,04 mil. €. Od pomenutog iznosa, izvršena je otpлата kamate rezidentima u iznosu od 5,41 mil. €, koja se u najvećem dijelu odnosi na otplatu kamate za kredite kod domaćih banaka i domaćih obveznica, dok je otpлата kamate nerezidentima iznosila 43,62 mil. € i u najvećem dijelu se odnosi na obaveze po osnovu kamata za obveznice emitovane na inostranom tržištu, sindicirane zajmove i druga komercijalna zaduženja.

Stanje duga po osnovu državnih garancija na dan 30.06.2025. godine

- Stanje duga na 30.06.2025. godine, po osnovu državnih garancija izdatih domaćim i ino kreditorima iznosi 125,93 mil. €, što predstavlja 1,59% BDP-a. Stanje duga po osnovu garancija izdatih domaćim kreditorima na kraju II kvartala 2025. godine iznosi 14,62 mil. € ili 0,18% BDP-a, dok stanje duga po osnovu garancija izdatih ino kreditorima iznosi 111,31 mil. € ili 1,41% BDP-a.

Struktura otplate duga u drugom kvartalu 2025. godine

	U mil EUR
OTPLATA	2025
Otplata glavnice rezidentima	20,25
Otplata glavnice nerezidentima	574,65
Otplata obaveza iz prethodnih godina – stara devizna štednja	0,00
Otplata obaveza iz prethodnih godina – restitucija	0,00
UKUPNA OTPLATA GLAVNICE	594,91
Otplata kamate rezidentima	5,41
Otplata kamate nerezidentima	43,62
UKUPNA OTPLATA KAMATE	49,04
Otplata garancija	0,00
UKUPNO	643,95

Stanje duga po osnovu državnih garancija na 30.06.2025. godine

